

Els Indicadors de Sobirania Alimentària a Catalunya és un projecte de llarg recorregut que analitza l'evolució del sistema alimentari català des de la perspectiva de la sobirania alimentària. Iniciat el 2011 i actualitzat el 2018, el projecte enceta el 2026 una nova fase impulsada per Arran de terra SCCL i l'Observatori FARO de la Universitat de Barcelona. Sota el títol *Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària*, aquesta tercera edició actualitza dades clau i les presenta en formats divulgatius, amb pòsters infogràfics per a cada temàtica i materials digitals ampliat per facilitar-ne l'ús social, tècnic i polític. En conjunt, l'objectiu és aportar evidències per entendre les dinàmiques del sistema alimentari català i obrir debats sobre els reptes de la transició agroecològica.

Per citar aquesta infografia:

Binimelis, R., i Pardo, A. (2026). Com és la producció agrícola? [Infografia]. A R. Binimelis, P. Homs, A. Moragues i A. Pardo (coords.) *Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària*. 3a edició dels Indicadors de Sobirania Alimentària a Catalunya. Arran de terra SCCL i Observatori FARO.

Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària

3a edició dels Indicadors de Sobirania Alimentària a Catalunya. (2026)

Autoria: Arran de terra SCCL i

Observatori FARO (UB)

Coordinació: Rosa Binimelis, Patricia Homs, Ana Moragues i Ana Pardo.



www.indicadorssba.org

Com és la producció agrícola?

Catalunya s'ha convertit en un país eminentment forestal, amb una quarta part del territori ocupada per conreus, principalment de secà. Una part molt important d'aquests conreus està condicionada per la forta orientació cap a la indústria càrnia exportadora que presenta el sistema agrari català. Gran part de les terres es destina a produir aliments per al bestiar, especialment farratges i cereals, mentre que cultius clau per a l'alimentació humana, com les hortalisses, les lleguminoses o l'olivera, tenen un pes menor.

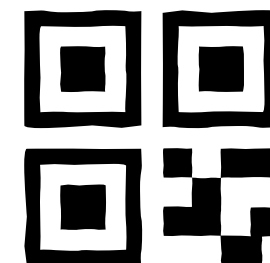
Tot i l'elevada producció d'aliments per al bestiar, Catalunya continua important grans volums de cereals, farratges i altres matèries primeres per a l'alimentació animal. Alhora, les exportacions estan dominades pels productes carnis i, en menor mesura, per la fruita, fet que reflecteix un model agroalimentari integrat en cadenes globals i dependent de fluxos comercials externs i inestabilitat geopolítica. Durant les darreres dècades, aquesta dependència exterior s'ha accentuat: les importacions de cereals, farratges i altres productes destinats al consum animal han crescut un 67%, mentre que les exportacions de productes carnis, farratges, olis i fruita han augmentat un 49%.

Els indicadors apunten que caldria més del doble de la superfície agrària actual per cobrir el consum alimentari de Catalunya. Aquesta situació posa sobre la taula la necessitat de repensar el model productiu, diversificar la producció agrària i reforçar sistemes alimentaris més arrelats al territori.

- Quina relació hi ha entre els canvis de model agrari, l'expansió del bosc i els grans incendis forestals?
- Quines implicacions té per a la sobirania alimentària i el paisatge agrari que gran part de la superfície agrícola catalana es destini a produir cereals i farratges per a una ramaderia orientada a l'exportació, en detriment dels cultius destinats directament a l'alimentació humana?
- Quins impactes ambientals i socials tenen les importacions de cereals i farratges al Sud Global i a Catalunya?

Pots accedir a totes les infografies i a material addicional al web del projecte: www.indicadorssba.org

Fonts, metodologia, definicions i alternatives/bones pràctiques:



Indicadors de Sobirania Alimentària a Catalunya

Projecte de llarg recorregut que analitza l'evolució del sistema alimentari català des de la perspectiva de la sobirania alimentària. Iniciat el 2011 i actualitzat el 2018, el projecte enceta el 2026 una nova fase impulsada per Arran de terra SCCL i l'Observatori FARO de la Universitat de Barcelona.

Sota el títol **Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària**, aquesta tercera edició actualitza dades clau i les presenta en formats divulgatius, amb pòsters infogràfics per a cada temàtica i materials digitals ampliats per facilitar-ne l'ús social, tècnic i polític. En conjunt, l'objectiu és aportar evidències per entendre les dinàmiques del sistema alimentari català i obrir debats sobre els reptes de la transició agroecològica.

plecs

Pots accedir a totes les infografies i a material addicional al web del projecte:

www.indicadorssba.org



ESCANEA EL
QR I AMPLIA LA
INFORMACIÓ

Fonts, metodologia,
definicions i bones
pràctiques.

Per citar aquesta infografia

Binimelis, R., i Pardo, A. (2026). Com és la producció agrícola? [Infografia]. A R. Binimelis, P. Homs, A. Moragues i A. Pardo (coords.), Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària. 3a edició dels Indicadors de Sobirania Alimentària a Catalunya. Arran de terra SCCL i Observatori FARO.

UN MODEL AGRARI DEPENDENT DE L'EXTERIOR

Catalunya s'ha convertit en un país eminentment forestal, amb una quarta part del territori ocupada per conreus, principalment de secà. Una part molt important d'aquests conreus està condicionada per la forta orientació cap a la indústria càrnia exportadora que presenta el sistema agrari català. Gran part de les terres es destina a produir aliments per al bestiar, especialment farratges i cereals, mentre que cultius clau per a l'alimentació humana, com les hortalisses, les lleguminoses o l'olivera, tenen un pes menor.

Tot i l'elevada producció d'aliments per al bestiar, Catalunya continua important grans volums de cereals, farratges i altres matèries primeres per a l'alimentació animal. Alhora, les exportacions estan dominades pels productes carnis i, en menor mesura, per la fruita, fet que reflecteix un model agroalimentari integrat en cadenes globals i dependent de fluxos comercials externs i inestabilitat geopolítica. Durant les darreres dècades, aquesta dependència exterior s'ha accentuat: les importacions de cereals, farratges i altres productes destinats al consum animal han crescut un 67%, mentre que les exportacions de productes carnis, farratges, olis i fruita han augmentat un 49%.



Catalunya depèn de l'exterior per alimentar-se: caldria més del doble de la superfície agrària actual per cobrir el consum del país.



El model agrari català prioritza alimentar el bestiar per sobre dels cultius per al consum humà.

Els indicadors apunten que caldria més del doble de la superfície agrària actual per cobrir el consum alimentari de Catalunya. Aquesta situació posa sobre la taula la necessitat de repensar el model productiu, diversificar la producció agrària i reforçar sistemes alimentaris més arrelats al territori.

PREGUNTES PER AL DEBAT

#01

Quina relació hi ha entre el canvi del model agrari, l'expansió del bosc i els grans incendis forestals?

#02

Com afecta a la sobirania alimentària destinar bona part de la superfície agrícola a alimentar una ramaderia orientada a l'exportació, en lloc de produir aliments per al consum humà?

#03

Quins impactes ambientals i socials tenen les importacions de cereals i farratges, tant al Sud Global com a Catalunya?

Indicador #01



COM ÉS LA PRODUCCIÓ AGRÍCOLA?

Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària

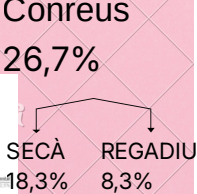


© Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària
3a edició dels Indicadors de Sobirania Alimentària a Catalunya. (2026)

www.indicadorssba.org

Autoria: Arran de terra SCCL i Observatori FARO (UB) **Coordina:** Rosa Binimelis, Patrícia Homs, Ana Moragues i Ana Pardo.

Quin pes tenen els conreus al territori?



La superfície forestal ocupa el 62,5%. El percentatge de superfície forestal arbrada de Catalunya (49,8%) és molt superior a la mitjana de la Unió Europea (37,8%)

Què cultivem més?

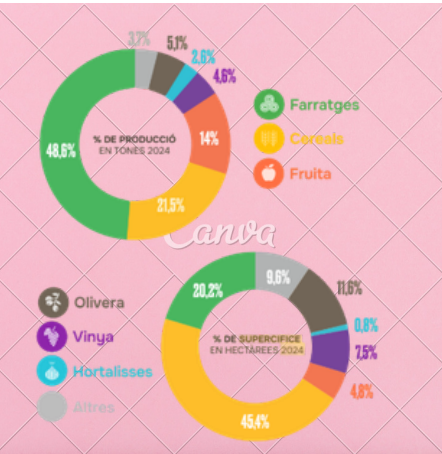
48,6%
FARRATGES
2.635.167
TONES

20% DE LA SUPERFÍCIE

Com és la producció agrícola?

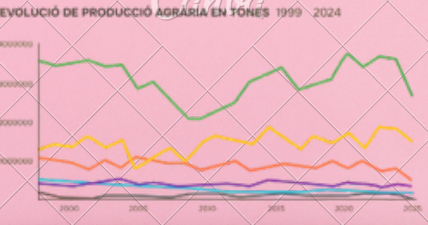
La producció agrícola catalana està fortament condicionada pel pes de la ramaderia i la indústria càrnia exportadora. Bona part dels conreus es destina a l'alimentació animal, mentre que els cultius directament vinculats a l'alimentació humana són minoritaris. Aquesta orientació limita la sobirania alimentària i reforça la dependència exterior en un context mundial cada cop més inestable.

IMATGE forca



FRUITA, VINYA, HORTALISSES I OLIVERA

Són cultius amb menys pes productiu (24,7% de la SAU), però estratègics per a la diversitat del paisatge i la sobirania alimentària.



Quin grau de dependència exterior té el nostre sistema alimentari?

Malgrat l'elevada producció d'aliments per al bestiar, Catalunya importa grans quantitats de cereals i farratges per abastir la indústria càrnia, hegemònica dins del sistema agroalimentari del país.

IMPORTACIONS

Cereals
6.837.858 t

Farratges
1.780.279 t

Residus i tortons per a l'alimentació animal
1.671.314 t

+67%

PRODUCCIÓ A CATALUNYA

Cereals
1.165.200 t

Farratges
2.635.167 t

Augment durant els darrers 20 anys

EXPORTACIONS

Carn i despulles
1.665.742 t

Farratges
1.019.289 t

Greixos i olis
777.949 t

Fruita
743.628 t

+49%

CATALUNYA NOMÉS PRODUEIX la meitat dels aliments que consumeix

Només el 49,4% del consum alimentari de Catalunya es cobreix amb producció pròpia

MAPA 2 49,4%

Cal evitar la pèrdua de sòl agrari i augmentar la producció d'hortalisses, cereals i lleguminoses per al consum humà, així com d'oli d'oliva.

2024

QUIN PES TENEN ELS CONREUS AL TERRITORI?

TOTAL DE CONREUS
A CATALUNYA

26,7%



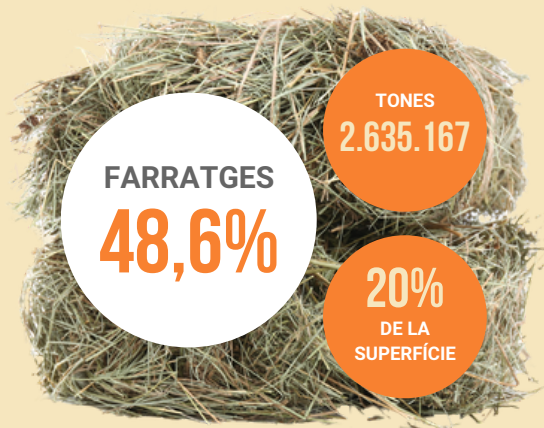
SECÀ
18,3%



REGADIU
8,3%

La superfície forestal ocupa el 62,5%. El percentatge de superfície forestal arbrada de Catalunya (49,8%) és molt superior a la mitjana de la Unió Europea (37,8%)

QUÈ CULTIVEM MÉS?

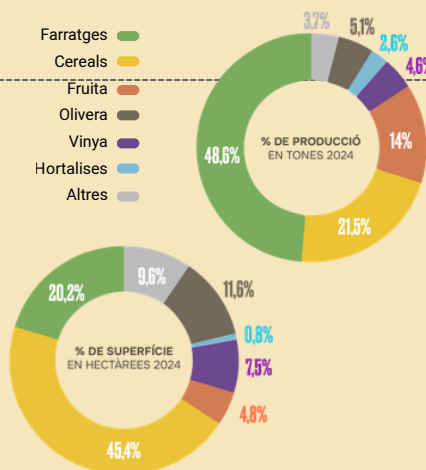


COM ÉS LA PRODUCCIÓ AGRÍCOLA?

Produïm per alimentar el bestiar, mentre creix la dependència exterior.

La producció agrícola catalana està fortament condicionada pel pes de la ramaderia i la indústria càrnia exportadora. Bona part dels conreus es destina a l'alimentació animal, mentre que els cultius directament vinculats a l'alimentació humana són minoritaris. Aquesta orientació limita la sobirania alimentària i reforça la dependència exterior en un context mundial cada cop més inestable.

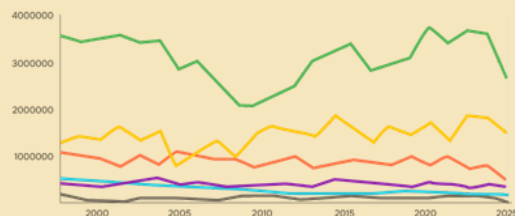
plecs



FRUITA, VINYA, HORTALISSES I OLIVERA

Són cultius amb menys pes productiu (24,7% de la SAU), però estratègics per a la diversitat del paisatge i la sobirania alimentària.

EVOLUCIÓ DE PRODUCCIÓ AGRÀRIA EN TONES 1999 - 2024



Extensiu

2024

QUIN GRAU DE DEPENDÈNCIA EXTERIOR TÉ EL NOSTRE SISTEMA ALIMENTARI?

Malgrat la seva elevada producció, Catalunya importa grans quantitats de cereals i farratges per abastir la indústria càrnia.

IMPORTACIONS



Cereals
6.837.858 t



Farratges
1.780.279 t

Residus i tortons per a l'alimentació animal
1.671.314 t

PRODUCCIÓ A CATALUNYA



Cereals
1.165.200 t



Farratges
2.635.167 t

EXPORTACIONS



Carn i despulls
1.665.742 t



Farratges
1.019.289 t



Greixos i olis
777.949 t



Fruïta
743.628 t

+67%

Augment durant els darrers 20 anys

+49%

2025

CATALUNYA NOMÉS PRODUUEIX LA MEITAT DELS ALIMENTS QUE CONSUMEIX

Només el 49,4% del consum alimentari de Catalunya es cobreix amb producció pròpia. Cal evitar la pèrdua de sòl agrari i augmentar la producció d'hortalisses, cereals i lleguminoses per al consum humà, així com d'oli d'oliva.

49,4%

Els Indicadors de Sobirania Alimentària a Catalunya és un projecte de llarg recorregut que analitza l'evolució del sistema alimentari català des de la perspectiva de la sobirania alimentària. Iniciat el 2011 i actualitzat el 2018, el projecte enceta el 2026 una nova fase impulsada per Arran de terra SCCL i l'Observatori FARO de la Universitat de Barcelona. Sota el títol *Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària*, aquesta tercera edició actualitza dades clau i les presenta en formats divulgatius, amb pòsters infogràfics per a cada temàtica i materials digitals ampliats per facilitar-ne l'ús social, tècnic i polític. En conjunt, l'objectiu és aportar evidències per entendre les dinàmiques del sistema alimentari català i obrir debats sobre els reptes de la transició agroecològica.

Per citar aquesta infografia:
Binimelis, R., i Pardo, A. (2026). Com és la producció ramadera? [Infografia]. A R. Binimelis, P. Homs, A. Moragues i A. Pardo (coords.), Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària. 3a edició dels Indicadors de Sobirania Alimentària a Catalunya. Arran de terra SCCL i Observatori FARO.

La ramaderia intensiva és el principal sector agroalimentari de Catalunya i està fortament dominada pel porcí, que representa més del 80% del pes en canal de la carn produïda, molt per sobre de l'aviram i el boví. El sector ramader ha crescut de manera sostinguda en les últimes dècades. Entre 1999 i 2024, el volum total de sacrificis va augmentar un 75,6%, liderat pel porcí que va augmentar un 121%.

Aquest creixement no respon a les necessitats alimentàries del territori, sinó a un model intensiu, integrat i orientat a l'exportació. El 2024 es van sacrificar gairebé 22,5 milions de porcs i més de 200 milions d'aus, i tres de cada quatre quilos de carn produïda es van destinar a mercats exteriors. Catalunya concentra el 51% del volum de carn exportada pel conjunt de l'Estat i el valor de les exportacions supera els 5.000 milions d'euros.

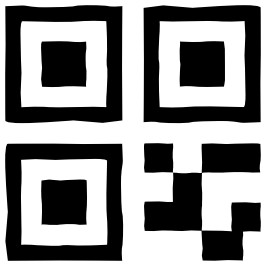
Els indicadors ens mostren també els costos territorials que genera aquest model industrial, com ara la vulnerabilitat del sector davant la dependència d'importacions per a l'alimentació animal i d'exportacions de carn, la concentració empresarial, els impactes sobre l'aigua o la pressió sobre la terra i les zones rurals. Reorientar el sistema ramader implica reduir dependències, ajustar la producció a les necessitats alimentàries locals i reforçar models més vinculats al territori.

Com és la producció ramadera?

- Quines conseqüències té per a la sobirania alimentària i l'autonomia pagesa que la ramaderia catalana estigui dominada per un model porcí intensiu, integrat i orientat a l'exportació?
- Qui es beneficia i qui assumeix els costos ambientals, socials i territorials del model ramader intensiu i orientat a l'exportació?
- Com canviarien els territoris rurals si es prioritzessin ramaderies extensives, arrelades al territori i vinculades als recursos del territori i al consum local?

Pots accedir a totes les infografies i a material addicional al web del projecte: www.indicadorssba.org

Fonts, metodologia, definicions i alternatives i bones pràctiques:



Indicadors de Sobirania
Alimentària a Catalunya

Projecte de llarg recorregut que analitza l'evolució del sistema alimentari català des de la perspectiva de la sobirania alimentària. Iniciat el 2011 i actualitzat el 2018, el projecte enceta el 2026 una nova fase impulsada per Arran de terra SCCL i l'Observatori FARO de la Universitat de Barcelona.

Sota el títol **Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària**, aquesta tercera edició actualitza dades clau i les presenta en formats divulgatius, amb pòsters infogràfics per a cada temàtica i materials digitals ampliat per facilitar-ne l'ús social, tècnic i polític. En conjunt, l'objectiu és aportar evidències per entendre les dinàmiques del sistema alimentari català i obrir debats sobre els reptes de la transició agroecològica.

Pots accedir a totes les infografies i a material addicional al web del projecte:

www.indicadorssba.org



ESCANEA EL
QR I AMPLIA LA
INFORMACIÓ

Fonts, metodologia,
definicions i bones
pràctiques.

Per citar aquesta infografia

Binimelis, R., i Pardo, A. (2026). Com és la producció agrícola? [Infografia]. A R. Binimelis, P. Homs, A. Moragues i A. Pardo (coords.), Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària. 3a edició dels Indicadors de Sobirania Alimentària a Catalunya. Arran de terra SCCL i Observatori FARO.

UN MODEL RAMADER
INTENSIU ORIENTAT
A L'EXPORTACIÓ

La ramaderia intensiva és el principal sector agroalimentari de Catalunya i està fortament dominada pel porcí, que representa més del 80% del pes en canal de la carn produïda, molt per sobre de l'aviram i el boví. El sector ramader ha crescut de manera sostinguda en les últimes dècades. Entre 1999 i 2024, el volum total de sacrificis va augmentar un 75,6%, liderat pel porcí que va augmentar un 121%.

El porcí domina la producció càrnia de Catalunya i ha liderat un fort creixement de la ramaderia intensiva en les darreres dècades.

Aquest creixement no respon a les necessitats alimentàries del territori, sinó a un model intensiu, integrat i orientat a l'exportació. El 2024 es van sacrificar gairebé 22,5 milions de porcs i més de 200 milions d'aus, i tres de cada quatre quilos de carn produïda es van destinar a mercats exteriors. Catalunya concentra el 51% del volum de carn exportada pel conjunt de l'Estat i el valor de les exportacions supera els 5.000 milions d'euros.

Els indicadors ens mostren també els costos territorials que genera aquest model industrial, com ara la vulnerabilitat del sector davant la dependència d'importacions per a l'alimentació animal i d'exportacions de carn, la concentració empresarial, els impactes sobre l'aigua o la pressió sobre la terra i les zones rurals. Reorientar el sistema ramader implica reduir dependències, ajustar la producció a les necessitats alimentàries locals i reforçar models més vinculats al territori.



Tres de cada quatre quilos de carn produïda a Catalunya es destinen als mercats exteriors. Un model intensiu orientat a l'exportació que genera importants dependències i impactes sobre el territori, l'aigua i les zones rurals.

PREGUNTES PER AL DEBAT

#01

Quines conseqüències té per a la sobirania alimentària i l'autonomia pagesa que la ramaderia catalana estigui dominada per un model porcí intensiu, integrat i orientat a l'exportació?

#02

Qui es beneficia i qui assumeix els costos ambientals, socials i territorials del model ramader intensiu i orientat a l'exportació?

#03

Com canviarien els territoris rurals si es prioritzessin ramaderies extensives, arrelades al territori i vinculades als recursos del territori i al consum local?

Autoria: Arran de terra SCCL i Observatori FARO (UB) Coordinació: Rosa Binimelis, Patrícia Homs, Ana Moragues i Ana Pardo.

www.indicadorssba.org

Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària 3a edició dels Indicadors de Sobirania Alimentària a Catalunya. (2026)



Indicador #02

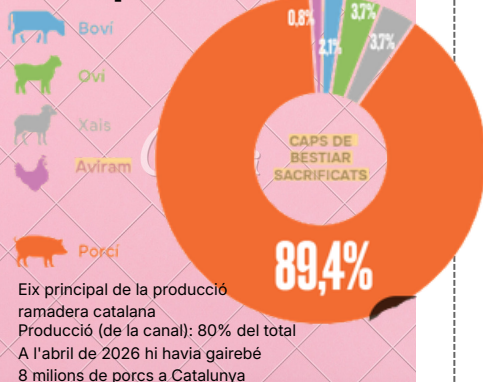


COM ÉS LA
PRODUCCIÓ
RAMADERA?

Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària

2024

Quin pes té al territori?



Què sacrificuem més?

PORCÍ

- Gairebé 22,5 milions de caps sacrificats el 2024
- 2n productor d'Europa
- 10è productor del món

AVIRAM

- Més de 200 milions d'aus sacrificades
- Principalment pollastres d'engreix

La ramaderia és el principal sector agroalimentari de Catalunya, amb el 65 % de la producció agrària. Des de 2014, el nombre d'explotacions s'ha reduït prop d'un 10 % i la producció s'ha concentrat en granges cada vegada més grans.

IMPACTE ECONÒMIC
10.000 M€

de volum de negoci

Entre 1999 i 2024, el volum total de sacrificis ha crescut **+75,6%**

El porcí és el que més creix: +121%.
Oví, cabrum, equí i cunill: forta davallada.

Catalunya és la principal exportadora de carn de l'Estat, amb el 51 % del volum i el 49 % del valor total de les exportacions estatals.

+5.000 M€ Valor total de les exportacions (2024)

EL 75% DE LA CARN PRODUÏDA S'EXPORTA

3 de cada 4 kg de carn es destinen a l'exportació

- França
- Itàlia
- la Xina
- Japó
- Portugal
- Polònia

Principals mercats

PETJADA HÍDRICA TOTAL
8.100 l

d'aigua per kg de producte porcí

PETJADA DE CARBONI TOTAL
8,7 KG CO2

per kg de producte porcí

DEFORESTACIÓ
1.188 milers Ha

d'ecosistemes de gran valor ecològic s'han reemplaçat per monocultius de soja, només durant la primera dècada del segle XXI

ELS TRES IMPACTES ESTAN ESTRETAMENT VINCULATS A LA PRODUCCIÓ DE PINSO, AMB CONSEQÜÈNCIES ESPECIALMENT GREUS ALS TERRITORIS PRODUCTORS DE SOJA D'AMÈRICA DEL SUD.

A CATALUNYA
FONTS D'AIGUA CONTAMINADES PER NITRAT

35%

de les masses d'aigua subterrània (>50 mg/L)

12%

de les masses d'aigua superficials (25 mg/L)

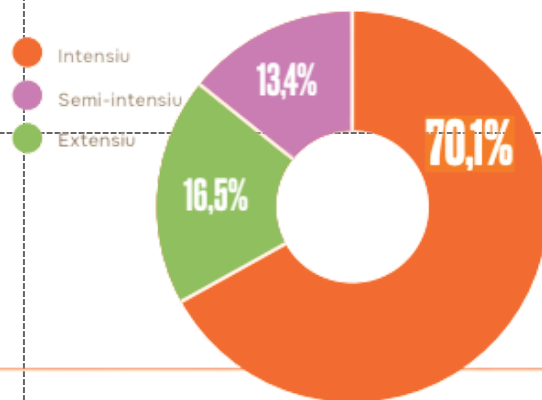
Com és la producció ramadera?

La producció ramadera catalana està fortament dominada pel sector porcí, desenvolupat majoritàriament mitjançant sistemes intensius i d'integració vertical. És un model orientat a l'exportació i molt dependent de matèries primeres externes, que concentra els beneficis i la capacitat de decisió en poques grans empreses. Aquest procés comporta una pèrdua d'autonomia de la pagesia i de control sobre els mitjans de producció, i fa que moltes persones pageses passin a ser treballadores assalariades de les empreses integradores. El model contribueix així a la desposseïció de la pagesia i genera impactes ambientals importants tant a Catalunya com als territoris del Sud global que exporten farratges.

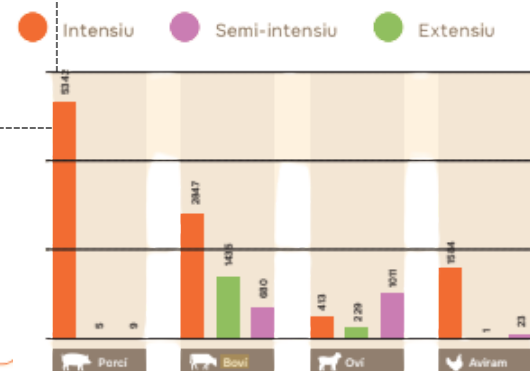
2026

Quin model ramader tenim al territori?

Explotacions ramaderes segons el model de producció



Model de producció per espècie (núm. explotacions)



Predomini del sistema intensiu

El model intensiu en integració és el més estès, sobretot en porcí (intensiu (99.8%), integrat (81.3%)) i aviram (intensiu (99%), integrat (63.5%)).

La producció es concentra a:

Plana de Lleida

Osona

Comarques gironines

IMATGE porc

A Catalunya hi ha 815 macrogranges porcines (2023), que van emetre 29.974 tones de metà: l'equivalent a cremar 357 milions de litres de gasolina.

Ramaderia extensiva

El boví i l'oví-caprí en règim extensiu es localitzen majoritàriament al:

Pirineu i Prepirineu

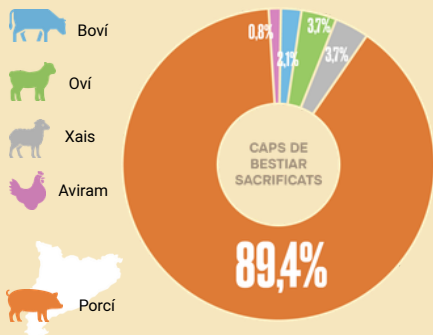
El model extensiu genera beneficis ambientals i socials: prevé incendis, afavoreix la biodiversitat, fixa carboni i millora el sòl, contribueix a l'arrelament rural i produeix aliments de qualitat.

Tres empreses

(Valls Companys, Costa Brava Foods i Olot Meats) concentren el 60% dels sacrificis de porcí del país

2024

QUIN PES TÉ AL TERRITORI?



Eix principal de la producció ramadera catalana.
Producció (de la canal): 80% del total
A l'abril de 2026 hi havia gairebé 8 milions de porcs

QUÈ SACRIFIQUEM MÉS?



PORCÍ

- Gairebé 22,5 milions de caps sacrificats el 2024
- 2n productor d'Europa
- 10è productor del món



AVIRAM

- Més de 200 milions d'aus sacrificades
- Principalment pollastres d'engreix

Tres impactes vinculats a la producció de pinso i a la soja d'Amèrica del Sud.

PETJADA HÍDRICA TOTAL
8.100 L

d'aigua per kg de producte porcí

PETJADA DE CARBONI TOTAL
8,7 KG CO2

per kg de producte porcí

DEFORESTACIÓ
1.188 milers Ha
d'ecosistemes d'alt valor ecològic reemplaçats per monocultius de soja

A Catalunya: aigües contaminades per nitrats

35% de les masses d'aigua subterrània (>50 mg/L)

12% de les masses d'aigua superficials (25 mg/L)

La ramaderia és el principal sector agroalimentari de Catalunya, amb el 65 % de la producció agrària. Des de 2014, el nombre d'explotacions s'ha reduït prop d'un 10 % i la producció s'ha concentrat en granges cada vegada més grans.

IMPACTE ECONÒMIC
10.000 M€
de volum de negoci

Entre 1999 i 2024, el volum total de sacrificis ha crescut

+75,6%

El porcí és el que més creix: +121%.
Oví, cabrum, equí i cunill: forta davallada.

Catalunya és la principal exportadora de carn de l'Estat, amb el 51 % del volum i el 49 % del valor total de les exportacions estatals.

+5.000 M€ Valor total de les exportacions (2024)

EL 75% DE LA CARN PRODUÏDA S'EXPORTA
3 de cada 4 kg de carn es destinen a l'exportació

Principals mercats

- França
- Itàlia
- Xina
- Japó
- Portugal
- Polònia



COM ÉS LA PRODUCCIÓ RAMADERA?

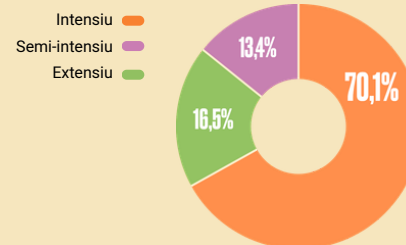
La producció ramadera catalana està fortament dominada pel sector porcí, desenvolupat majoritàriament mitjançant sistemes intensius i d'integració vertical. És un model orientat a l'exportació i molt dependent de matèries primeres externes, que concentra els beneficis i la capacitat de decisió en poques grans empreses. Aquest procés comporta una pèrdua d'autonomia de la pagesia i de control sobre els mitjans de producció, i fa que moltes persones pageses passin a ser treballadores assalariades de les empreses integradores. El model contribueix així a la desposseïció de la pagesia i genera impactes ambientals importants tant a Catalunya com als territoris del Sud global que exporten farratges.



2026

QUIN MODEL RAMADER TENIM AL TERRITORI?

Explotacions ramaderes segons el model de producció



PREDOMINI DEL SISTEMA INTENSIU

El model intensiu en integració és el més estès, sobretot en porcí (intensiu 99.8%), integrat (81.3%) i aviram (intensiu 99%), integrat (63.5%).

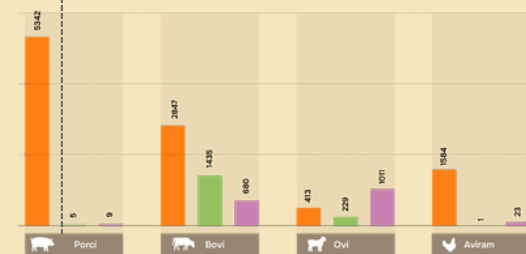
La producció es concentra a:

- Plana de Lleida
- Osona
- Comarques gironines



A Catalunya hi ha 815 macrogranges porcines (2023), que van emetre 29.974 tones de metà: l'equivalent a cremar 357 milions de litres de gasolina.

Model de producció per espècie (núm. explotacions)



RAMADERIA EXTENSIVA

El boví i l'oví-caprí en règim extensiu es concentren principalment al Pirineu i al Prepirineu.

El model extensiu genera beneficis ambientals i socials: prevé incendis, afavoreix la biodiversitat, fixa carboni i millora el sòl, contribueix a l'arrelament rural i produeix aliments de qualitat.

Empreses concentren el 60% dels sacrificis de porcí del país



Vall Companys

OLOT MEATS



Els Indicadors de Sobirania Alimentària a Catalunya és un projecte de llarg recorregut que analitza l'evolució del sistema alimentari català des de la perspectiva de la sobirania alimentària. Iniciat el 2011 i actualitzat el 2018, el projecte enceta el 2026 una nova fase impulsada per Arran de terra SCCL i l'Observatori FARO de la Universitat de Barcelona. Sota el títol *Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària*, aquesta tercera edició actualitza dades clau i les presenta en formats divulgatius, amb pòsters infogràfics per a cada temàtica i materials digitals ampliats per facilitar-ne l'ús social, tècnic i polític. En conjunt, l'objectiu és aportar evidències per entendre les dinàmiques del sistema alimentari català i obrir debats sobre els reptes de la transició agroecològica.

Per citar aquesta infografia:
Binimelis, R., i Pardo, A. (2026). Com és l'accés a la terra? [Infografia]. A R. Binimelis, P. Homs, A. Moragues i A. Pardo (coords.), Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària. 3a edició dels Indicadors de Sobirania Alimentària a Catalunya. Arran de terra SCCL i Observatori FARO.

L'accés a la terra és un repte estructural per al futur de la pagesia i de la sobirania alimentària. Entre 1982 i 2020, el nombre d'explotacions agràries a Catalunya s'ha reduït més de la meitat, mentre que la superfície agrària utilitzada (SAU) s'ha mantingut relativament estable. Això indica que la terra agrícola es concentra progressivament en menys mans i en unitats productives més grans.

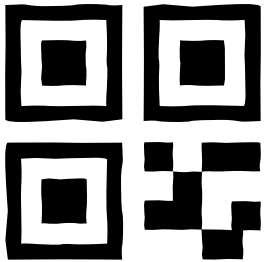
Aquest procés s'acompanya d'un mercat de la terra cada cop més restrictiu. Des de 1984, el preu de la terra s'ha multiplicat per més de tres, fet que dificulta l'entrada de nova pagesia i el relleu agrari, especialment a les planes agrícoles. Alhora, l'arrendament és el règim de tinença majoritari, fet que en alguns casos pot dificultar inversions, millores ecològiques i estratègies productives de llarg recorregut.

Els indicadors mostren també un canvi en la titularitat de la terra. Tot i que la majoria d'explotacions continuen en mans de persones físiques, les persones jurídiques concentren una part creixent de la SAU i gestionen explotacions de dimensions molt superiors.

Revertir aquesta tendència implica protegir el sòl agrari, activar terres en desús i facilitar l'accés estable de la pagesia a la terra per a projectes viables i arrelats al territori.

Com és l'accés a la terra?

- Quins efectes pot tenir la concentració de la terra en mans d'un nombre reduït d'empreses sobre la sobirania alimentària del territori?
- Com influeix la falta d'estabilitat i la dificultat d'accés a la terra sobre els projectes agraris de dimensions petites i mitjanes?
- Quines mesures (polítiques públiques o altres accions) es podrien implementar per protegir el sòl agrari i millorar l'accés a la terra per a la petita pagesia?



Com és l'accés a la terra?

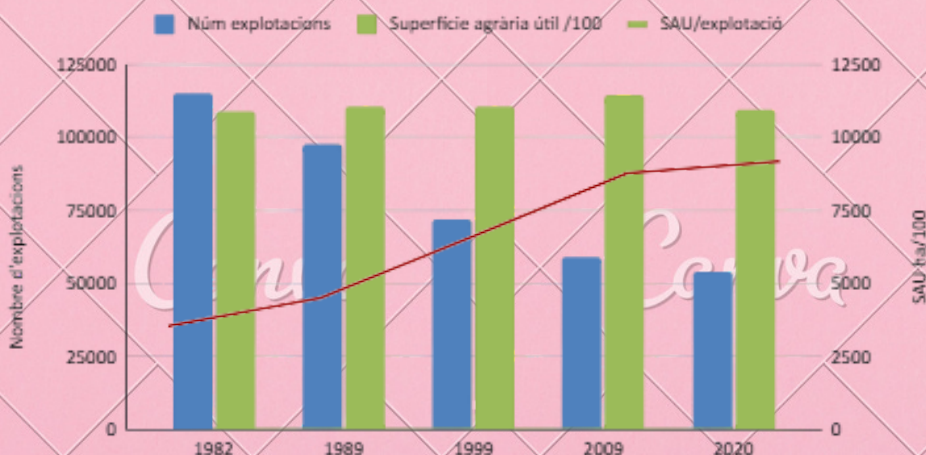
L'accés a la terra és un repte per a les noves incorporacions al sector, en un context de concentració creixent de la terra. La pèrdua d'explotacions i de pagesia, l'encariment del sòl, l'augment de la mida mitjana de les explotacions i el pes creixent d'actors empresarials dificulten el relleu agrari i afavoreixen un model agrari més concentrat i menys arrelat al territori. Aquest procés s'ha accentuat durant els darrers 50 anys, en paral·lel a la industrialització agrària i a l'expansió del model de la Revolució Verda.

IMATGE tractor

CENS AGRARI, 1982-2020

Evolució de les explotacions agràries

Entre 1982 i 2020, el nombre d'explotacions es redueix fortament, mentre que la seva mida augmenta, en un context de superfície agrària estable

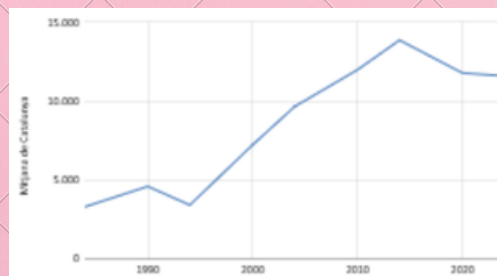


Mentre la Superfície Agrària Utilitzada (SAU) s'ha mantingut els últims 40 anys, la superfície mitjana/ explotació ha augmentat un 30% entre 2015 i 2025

-53% d'explotacions
SAU relativament estable
+114% SAU per explotació

Preus de la terra

S'HA TRIPLICAT DES DE 1984



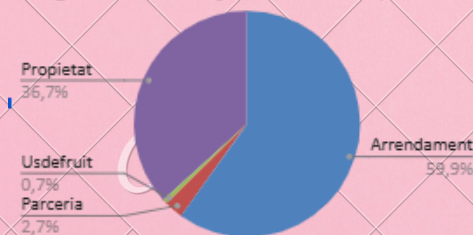
PUJEN: fruita seca de regadiu i vinya
BAIXEN: olivera, fruita seca de secà, horta, cítrics i arròs

Tot i el descens dels preus durant la darrera dècada, des de 1984 el preu de la terra s'ha triplicat.

La terra és realment per a qui la treballa?

La concentració de la terra s'acompanya d'un augment del pes de l'arrendament, tot i que la propietat continua present en la majoria de les explotacions

Règim de tinença de la terra, 2025:



La curta durada dels contractes genera inestabilitat i dificulta estratègies agràries sostenibles i de llarg recorregut.

Titularitat de les finques agràries

Les persones jurídiques representen prop del 13% de les explotacions, però concentren més del 30% de la SAU, amb una superfície mitjana gairebé tres vegades superior a la de les explotacions amb personalitat física.

La terra agrària corre el risc de convertir-se cada vegada més en un actiu financer i especulatiu, en un context en què augmenta l'interès de fons d'inversió i capitals estrangers per adquirir-ne la propietat.

Relleu agrari i bancs de terres

Els bancs de terres poden facilitar l'accés a la terra i el relleu agrari, però perquè siguin efectius cal que disposin de recursos per identificar explotacions sense continuïtat, generar confiança, valorar la viabilitat de les finques, mediar entre les parts i acompanyar les cessions.

L'experiència mostra que han de combinar la proximitat local amb una coordinació supramunicipal que amplii l'oferta i connecti l'accés a la terra amb assessorament, formació i recursos per posar en marxa projectes viables. El relleu també es veu condicionat per les baixes pensions agràries, el vincle amb la terra i la necessitat de mantenir ingressos després de la jubilació.

Els Indicadors de Sobirania Alimentària a Catalunya és un projecte de llarg recorregut que analitza l'evolució del sistema alimentari català des de la perspectiva de la sobirania alimentària. Iniciat el 2011 i actualitzat el 2018, el projecte enceta el 2026 una nova fase impulsada per Arran de terra SCCL i l'Observatori FARO de la Universitat de Barcelona. Sota el títol *Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària*, aquesta tercera edició actualitza dades clau i les presenta en formats divulgatius, amb pòsters infogràfics per a cada temàtica i materials digitals ampliats per facilitar-ne l'ús social, tècnic i polític. En conjunt, l'objectiu és aportar evidències per entendre les dinàmiques del sistema alimentari català i obrir debats sobre els reptes de la transició agroecològica.

Per citar aquesta infografia:

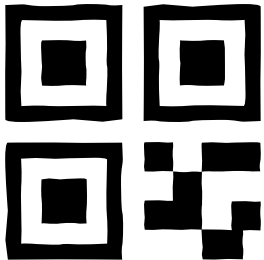
Binimelis, R., i Pardo, A. (2026). Com és el sector ecològic? [Infografia]. A R. Binimelis, P. Homs, A. Moragues i A. Pardo (coords.), Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària. 3a edició dels Indicadors de Sobirania Alimentària a Catalunya. Arran de terra SCCL i Observatori FARO.

El sector ecològic ha passat de ser una realitat minoritària a tenir un pes rellevant dins del sistema agrari català. Entre el 2000 i el 2025, la superfície ecològica ha passat de 10.827 a 287.266 hectàrees, fet que representa un increment acumulat de més del 2.500%. El nombre d'operadors també ha crescut amb força, de 454 a 6.553, i les explotacions ramaderes ecològiques s'han multiplicat per més de quatre des de 2002.

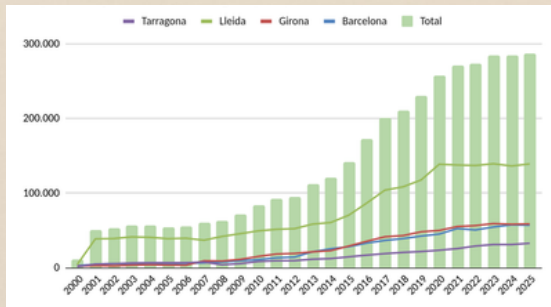
Aquest creixement situa Catalunya molt a prop de l'objectiu europeu d'assolir el 25% de superfície agrària ecològica l'any 2030. Tanmateix, els indicadors més recents mostren una desacceleració de l'expansió i l'entrada en una etapa més centrada en la consolidació del sector.

Des d'una perspectiva agroecològica, aquesta nova fase planteja el repte de l'escalabilitat: ampliar l'abast de la producció ecològica sense perdre l'arrelament territorial ni la seva capacitat transformadora. L'augment de la superfície i del nombre d'operadors no és suficient si no va acompanyat d'un reforç de la pagesia, de les baules de transformació i comercialització, de la connexió amb el consum intern i de la consolidació de circuits alimentaris estables i arrelats al territori.

- La pèrdua de poder adquisitiu és la causa principal de la caiguda del consum d'aliments ecològics? Quins altres factors poden haver influït?
- La substitució del terme "ecològic" per "sostenible" (que inclou, per exemple, la producció integrada) ha pogut generar confusió i frenar el consum?
- El 57% dels consumidors prioritzen la proximitat per davant de l'ecològic. Això planteja una qüestió clau: són criteris que competeixen o poden ser complementaris en el model alimentari?



Superfície de producció ecològica en hectàrees 2000 - 2025

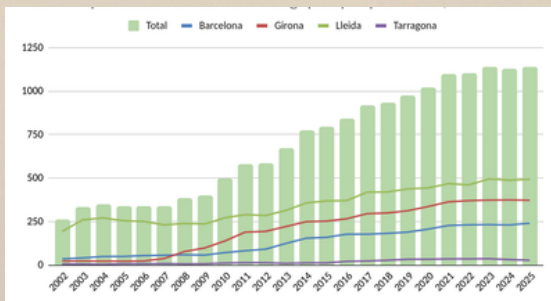


La superfície ecològica creix amb força entre el 2000 i el 2025, però el ritme d'expansió s'alenteix els darrers anys.



Nombre de finques ramaderes ecològiques 2002 - 2025

2002 - 2025



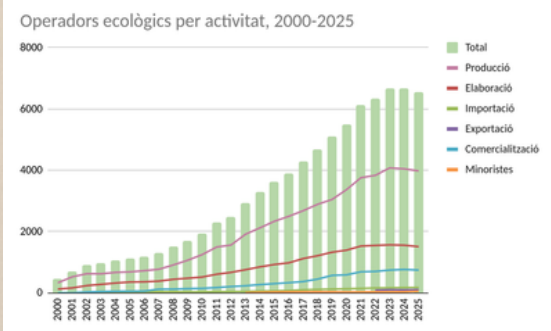
Les finques ramaderes ecològiques creixen de manera sostinguda durant el període, però els darrers anys mostren una tendència a l'estabilització

2026
6.3% El 6,3% de les 14.672 finques ramaderes de Catalunya eren ecològiques (926)



Els subsectors principals en ecològic són el boví de carn, l'oví, l'equí i el cabrum, tots en règim extensiu

Nombre d'operadors ecològics 2000 - 2025



Creixement sostingut dels operadors ecològics, amb predomini de la producció i augment de la resta d'activitats de la cadena.

APACAT

L'Associació de les Productores Agroecològiques de Catalunya (APACAT) neix el 2023 per donar veu a la pagesia agroecològica, defensar una producció arrelada al territori, respectuosa amb el medi i les persones, i basada en la cooperació, la dignitat laboral i la implicació de les consumidores.

Aliança per la fulla verda?

L'Associació Empresarial per l'Agricultura Ecològica (AE2) és una associació d'empreses que transformen i comercialitzen productes procedents de l'agricultura ecològica.

A la web d'Agroecologia en xarxa hi podeu trobar més organitzacions que treballen per l'agroecologia:

<https://agroecologiaenxarxa.cat/>

Com és el sector ecològic?

El sector ecològic ha crescut de manera sostinguda durant les darreres dècades, però les dades més recents apunten a una desacceleració i estabilització del creixement. En aquesta nova etapa, el repte és continuar ampliant i consolidant el sector, tot reforçant-ne l'arrelament al territori, l'estabilitat i la connexió amb el consum intern perquè esdevingui una veritable palanca de transformació del sistema alimentari.

IMATGE



Quina tendència s'ha seguit els darrers anys en la comercialització de productes ecològics?



A Catalunya el consum d'aliments ecològics ha arribat als **18 kg per persona el 2024**, per sobre de la mitjana estatal (13 kg), però amb signes de frenada en el creixement.

Fins al 2020, les botigues especialitzades dominaven el mercat bio

Els supermercats lideren amb un 51,7 %, només un 5,2 % més que el 2020 i encara lluny del 75 % del consum convencional

Venda directa (7,6 %) i cooperatives (3,1%) són minoritaris però significatius, vinculat a persones consumidores conscienciades amb el producte local

Els Indicadors de Sobirania Alimentària a Catalunya és un projecte de llarg recorregut que analitza l'evolució del sistema alimentari català des de la perspectiva de la sobirania alimentària. Iniciat el 2011 i actualitzat el 2018, el projecte enceta el 2026 una nova fase impulsada per Arran de terra SCCL i l'Observatori FARO de la Universitat de Barcelona. Sota el títol *Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària*, aquesta tercera edició actualitza dades clau i les presenta en formats divulgatius, amb pòsters infogràfics per a cada temàtica i materials digitals ampliat per facilitar-ne l'ús social, tècnic i polític. En conjunt, l'objectiu és aportar evidències per entendre les dinàmiques del sistema alimentari català i obrir debats sobre els reptes de la transició agroecològica.

Per citar aquesta infografia:
Binimelis, R., i Pardo, A. (2026). Quin paper té la transformació agroalimentària? [Infografia]. A R. Binimelis, P. Homs, A. Moragues i A. Pardo (coords.), Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària. 3a edició dels Indicadors de Sobirania Alimentària a Catalunya. Arran de terra SCCL i Observatori FARO.

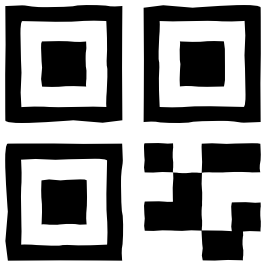
Quin paper té la transformació agroalimentària?

La transformació agroalimentària és una peça estratègica del sistema alimentari: permet elaborar productes, allargar-ne la vida útil, diversificar l'oferta i retenir més valor afegit al territori. A Catalunya, la indústria alimentària té un pes econòmic molt important, amb més de 5.200 indústries de transformació agroalimentària, prop de 58.000 milions d'euros de volum de negoci i més de 177.000 persones treballadores.

Ara bé, els indicadors mostren una forta asimetria entre la dimensió econòmica del sector i l'accés real de la petita i mitjana pagesia a infraestructures de transformació. Les dades apunten a una concentració del negoci i de l'ocupació en determinats sectors i empreses, el nombre d'infraestructures compartides continua sent reduït. El 2020 hi havia registrats 27 obradors compartits a Catalunya, uns equipaments clau perquè la pagesia i els elaboradors artesans puguin transformar aliments amb garanties i accedir a canals de venda de més proximitat. El cas dels escorxadors també evidencia aquest desequilibri: els escorxadors de baixa capacitat representen més de la meitat dels escorxadors del país, però només gestionen una part ínfima dels animals sacrificats.

Cal posar en marxa noves infraestructures i reforçar la viabilitat de les existents, distribuïdes pel territori i al servei de la pagesia, perquè són fonamentals per apropar els serveis als productors locals i facilitar la venda directa i els circuits curts.

- Com es pot garantir que el valor afegit de la indústria alimentària retorni al territori i reforci la pagesia?
- Com poden els obradors compartits i els escorxadors de baixa capacitat ser una palanca per a la diversificació i la sobirania alimentària?
- Com es poden recuperar i actualitzar les infraestructures del cooperativisme agrari històric per posar-les al servei de la pagesia actual?

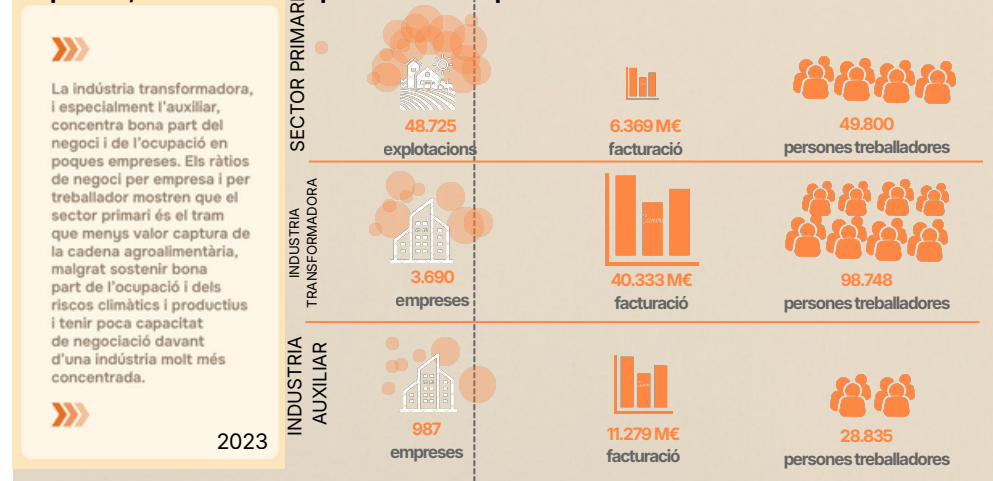


Quin paper té la transformació agroalimentària?

La transformació agroalimentària és una baula clau per retenir valor al territori, però sovint depèn d'infraestructures concentrades i poc accessibles per a la petita pagesia. Cal posar en marxa i reforçar la viabilitat d'equipaments compartits, propers i adaptats a les necessitats dels productors locals, com ara els escorxadors de baixa capacitat, per facilitar l'elaboració, la venda directa i els circuits curts de comercialització.



Empreses, facturació i ocupació al sector primari i a la indústria transformadora i auxiliar



IMATGE

Cooperativisme agrari

Des de finals del segle XIX, el cooperativisme agrari ha estat clau per afrontar col·lectivament activitats de transformació que requereixen grans inversions i infraestructures. Cellers, molins, trulls i altres equipaments compartits han permès reduir costos i mantenir més valor afegit en mans de la pagesia.

+70% de l'oli d'oliva

+60% del vi

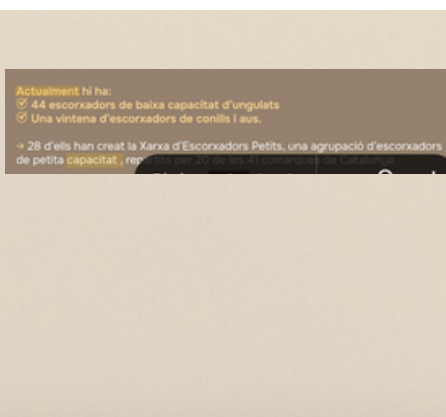
es produeixen i transformen en cooperatives



Són equipaments de transformació agroalimentària que permeten a la pagesia i als elaboradors artesans compartir instal·lacions complint els requisits sanitaris. Poden tenir diferents formes de titularitat i gestió, des de models públics o privats a fórmules de l'economia social i comunitària.

Mapa d'infraestructures compartides de suport a la petita pagesia:

<https://sig.gencat.cat/visors/InfrComp.html>



Els Indicadors de Sobirania Alimentària a Catalunya és un projecte de llarg recorregut que analitza l'evolució del sistema alimentari català des de la perspectiva de la sobirania alimentària. Iniciat el 2011 i actualitzat el 2018, el projecte enceta el 2026 una nova fase impulsada per Arran de terra SCCL i l'Observatori FARO de la Universitat de Barcelona. Sota el títol *Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària*, aquesta tercera edició actualitza dades clau i les presenta en formats divulgatius, amb pòsters infogràfics per a cada temàtica i materials digitals ampliats per facilitar-ne l'ús social, tècnic i polític. En conjunt, l'objectiu és aportar evidències per entendre les dinàmiques del sistema alimentari català i obrir debats sobre els reptes de la transició agroecològica.

Per citar aquesta infografia:

Binimelis, R., i Pardo, A. (2026). On i com es comercialitzen els aliments? [Infografia].

A R. Binimelis, P. Homs, A. Moragues i A. Pardo (coords.), Arran de terra. El sistema alimentari català des de la sobirania alimentària. 3a edició dels Indicadors de Sobirania Alimentària a Catalunya. Arran de terra SCCL i Observatori FARO.

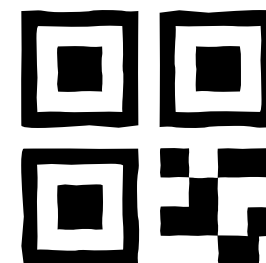
La comercialització dels aliments mostra una tensió central del sistema alimentari actual: els canals són diversos, però el poder de venda es concentra cada vegada més en la gran distribució. El supermercat és avui el principal espai de compra d'aliments i concentra bona part de les compres quotidianes. Alhora, el comerç especialitzat, els mercats, les botigues de barri, la restauració i els circuits de proximitat continuen tenint un paper important en l'ocupació, l'arrelament territorial i la connexió amb la producció local.

Les dades mostren que no tots els canals tenen la mateixa funció. L'HORECA (hotels, restaurants i cafeteries) genera molta activitat empresarial i ocupació, mentre que el comerç detallista i majorista concentra una part molt rellevant de la facturació. En paral·lel, les grans cadenes de supermercats acumulen una quota elevada de vendes i tenen capacitat per orientar l'oferta, els preus i els hàbits de compra.

El creixement del menjar preparat desdibuixa la frontera entre compra domèstica i restauració. Els supermercats guanyen pes no només en la compra quotidiana, sinó també en el consum de plats preparats i menjar per emportar, entrant en competència directa amb bars i restaurants.

On i com es comercialitzen els aliments?

- Quines implicacions té que cada vegada es cuini menys a casa i que els supermercats guanyin pes en l'oferta de menjar preparat?
- Com es pot aprofitar l'interès pels productes de proximitat i la venda directa en un context en què els supermercats concentren cada vegada més la compra alimentària?
- L'alimentació fora de la llar té un pes creixent: pot ser una palanca clau per incorporar productes locals i ecològics?



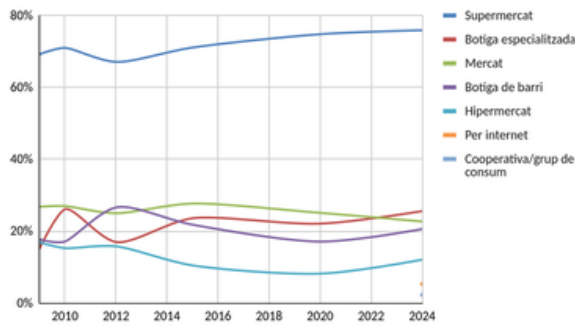
On i com es comercialitzen els aliments?

La comercialització alimentària combina una gran diversitat de canals, però els supermercats concentren avui bona part de les compres alimentàries. Alhora, mercats, botigues de barri, comerç especialitzat i venda directa mantenen un paper rellevant per connectar producció i consum i sostenir l'economia local. Els canvis en els hàbits de compra i el creixement del menjar preparat estan transformant també els espais i les formes de consum.

Hàbits de compra alimentària per canal

2009 - 2024

Hàbits de compra alimentària

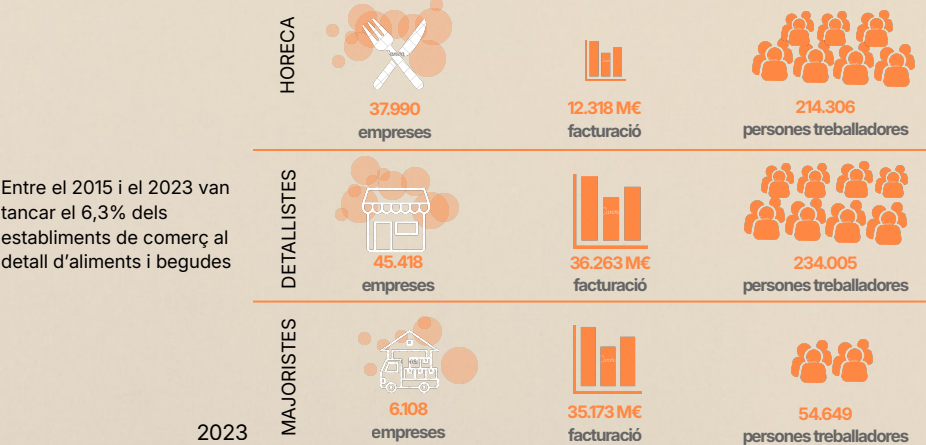


El supermercat domina la compra alimentària: el 75,9% declara comprar-hi els aliments.

La botiga especialitzada guanya pes: passa del 15,1% al 25,6% entre 2009 i 2024.

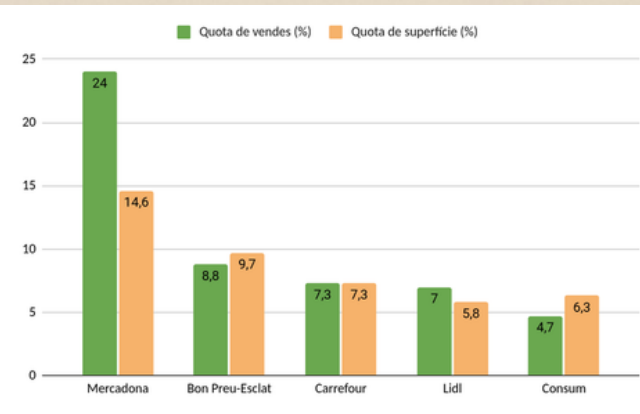
El comerç local perd protagonisme: Els mercats i les botigues de barri concentren al voltant del 20-23% de les compres alimentàries, però han anat retrocedint. Entre 1998 i 2025 van tancar 19 mercats municipals a Catalunya, i l'any 2025 en quedaven 160.

Empreses, facturació i ocupació en restauració i comerç alimentari



IMATGE

Qui domina la gran distribució?



Les cinc principals cadenes concentren el

de les vendes, però el

51,8%
de la superfície comercial

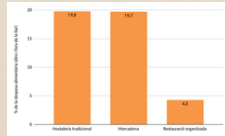
43,7%

Mercadona té una quota de vendes molt superior al seu pes en superfície comercial. En canvi, Bon Preu-Esclat i Consum tenen més superfície que quota de mercat.

El 36,7% dels micropobles catalans (175 municipis) no tenen cap comerç alimentari.

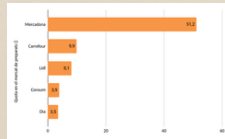
Consum dins i fora de la llar

87,5% del consum es fa a casa --> 70% de la despesa
12,5% es fa a fora (bars, restaurants, menjadors) --> 30% de la despesa



Mercadona acapara el 19,7% del pressupost dedicat a menjar i begudes dins o fora de casa a Espanya, pràcticament el mateix que tota l'hostaleria tradicional —bars, cafeteries i restaurants independents—, que concentra el 19,8%. La restauració organitzada o col·lectiva (escoles, hospitals...) queda molt per sota, amb el 4,3%.

Menjar preparat



Els plats preparats ja són una categoria estratègica del supermercat: el 2025 van créixer un 8,9%. A Catalunya es van consumir 21,87 kg per persona l'any 2024.

Mercadona concentra el 51,2 % de les vendes de menjar preparat.

Comercialització de productes de proximitat

2.349 PRODUCTORS ADHERITS al segell de Venda de Proximitat

42% Considera molt important comprar productes de proximitat

86% Atorga importància a la proximitat

pes econòmic del segell de venda de proximitat
3,85% del volum de negoci agroalimentari
8,9% de la despesa del consumidor en alimentació i begudes

Comprar productes de proximitat s'associa principalment amb l'enfortiment de l'economia local i el suport a la pagesia del territori.

**Explicació
projecte**

**Text
(200 paraules)**

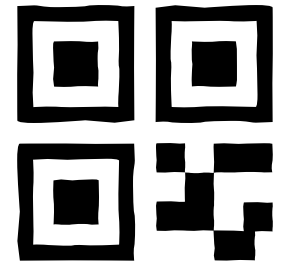
Cita infografia

plecs

**Cita
projecte
logos**

Títol

Preguntes



DADES DEL
Titol



IMATGE

plecs

